

Péter Ágnes kiállítása, illetve katalógusa ürügyén a magyar szobrászatról és főként a kortárs magyar plasztikáról írni, már csak hely hiányában is reménytelen vállalkozás. Művészetének tágabb kontextusba helyezése, megértése és értékelése-elfogadtatása azonban néhány tágabb bevezető mondatot kíván.

A magyar szobrászat elmúlt ötven éve csak azért nem tükrözi teljesen és tipikusan a volt "szocialista blokk" országainak művészetét, mert Magyarországon a sajátos gazdasági és politikai helyzet miatt a többi hasonló országhoz képest jóval szabadabb és naprakészebb képzőművészeti élet alakult ki, mely helyzet talán még csak Lengyelországra volt jellemző.

A hivatalos politikai emlékmű szobrászat mellett így a plasztikában is megjelentek - már a kora hatvanas évektől - a pop-art, a minimal art, a koncept, vagy éppen a mobilszobrászat elemei és képviselői és sajátosan erőteljes vonulatként a kisplasztika, mely a világ más (gazdagabb) tájain többnyire csupán a monumentális plasztika vázlatszerepét töltötte be.

Mindezek mellett egy sajátos magyar Arte Povera is kialakult, rozsdás anyagokat és hulladékokat felhasználva és ez máig is igen erős vonulata a hazai plasztikának.

Mindezt a képet az ún. rendszerváltás (1989) nem igen módosította, hacsak nem annyiban, hogy eltűnt a kommunista politikai szobrászat.

Nos nézőnek egyébként ebben az igen elnagyoltan felvázolt scénában kell elhelyeznie Péter Ágnes műveit.

Péter Ágnes a hetvenes évek végén a Magyar Képzőművészeti Akadémia szobrász szakán végzett és azóta is rendszeresen állít nemzetközi, országos és hazai seregszemléken, csoportos kiállításokon. Kiállításainak listája nemcsak azt mutatja, hogy igen ter mékeny, hanem azt is, hogy nemcsak klasszikus értelemben szobrász, hiszen a bronz, a vas, az acél vagy a kő mellett sokféle más anyaggal is kísérletezett (üveg, samott, kerámia stb), valamint azt is, hogy jellegzetesen mély szellemiségével rendszeres szervezője és résztvevője művészeti tanácskozásoknak, szimpóziumoknak is. Nemrég óta kiváló szervezőképességét kamatoztatja az európai művészeti szövetség (ECA) vezetőségi tagjaként és egy évtizede művészetpedagógusként tevékenykedik.

Kérdezhetnénk, jut e ideje az alkotásra e szertágazó tevékenység mellett. Kiállításainak listája erre is választ ad: közismerten erős egyénisége, munkabírása megengedi mindezt.

Munkássága két véglet között mozog: a nagyméretű attraktív fémmunkák mellett bronzöntött kisplasztikákat is készít. A művész egy ősi, de az utóbbi évszázadokban kissé elfelejtett technika, a viaszveszejtéses bronzöntés mestere. Ez a technika egyébként szorosan kapcsolódik a népvándorláskori és így a magyar fémművességhez is. Ezen kisplasztikai a legősibb jelek felhasználásával illetve újragondolásával készülnek. A tűz, a víz, a levegő és a föld, mint őselemek sajátos átírásban bronzba átlényegülve jelennek meg előttünk. Így válnak ezek a kisplasztikák sajátos, térbeli emblémává, ugyanis primer-esztétikus, szemet gyönyörködtető megjelenésükön túl megfejtendő mondanivalót is hordoznak. Maréchal de Tavanés szavaival: "Az embléma testből, lélekből és szellemből áll: a test a kép, a szellem az invenció és a lélek a mottó."

Péter Ágnes másik fő területe az acélplasztikával való gyürkőzés. Az acél felületét, hol körkörös, hol több irányból való csiszolással kezeli, így a fényes illetve a csiszolt felületek különböző iránya és váltakozása az anyag felületén illúzionisztikus mélységérzetet kelt.

A látszat és a valóság, a kemény, tükörsima felület és a látszólagos mélység már már filozófikus kérdéseket vet föl és a minimal art konceptuális irányzatához kapcsolja művészetét. Bátran állíthatjuk, hogy ez a technika egyedülállóan sajátja, mintegy a szobrászat és a grafika határese.

Péter Ágnes plasztikai így nemcsak filozófiai jelentésekkel is összekapcsolt vizuális képek, hanem vizuális képpel kifejezett filozófiai tételek.

L. Menyhért László művészettörténész